Міністерство освіти і науки України Донбаська державна машинобудівна академія

С.В.Подлєсний О.М.Стадник В.Г.Федорченко

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ТЕОРЕТИЧНОЇ МЕХАНІКИ СТАТИКА

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів механічних спеціальностей

Краматорск 2008

УДК 531. ББК 22.21 Т-33

Рецензенти:

В.Б.Малєєв, д-р техн.наук, проф. Донецького національного технічного університету, м. Донецьк

О.К.Морачковський, д-р техн.наук, проф. Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Л.І.Сердюк, д-р техн.наук, проф. Полтавського національного технічного університету, м. Полтава

Гриф надано Міністерством освіти і науки України

Лист № 1.4/18-Г-2101 від 09.10.2008

Подлєсний С.В., Стадник О.М., Федорченко В.Г.

Т-33 Тестові завдання з теоретичної механіки. Статика: навчальний посібник з контрольними завданнями для студентів машинобудівних спеціальностей / С.В.Подлєсний, О.М.Стадник, В.Г.Федорченко. – Краматорськ : ДДМА, 2008. – 124 с. ISBN 978-966-379-256-9

Навчальний посібник містить контрольні завдання для студентів машинобудівних спеціальностей до першого розділа теоретичної механіки: Статика.

УДК 531. ББК 22.21

ISBN 978-966-379-256-9

- © С.В.Подлєсний, О.М.Стадник,
   В.Г.Федорченко 2008
   ППМА 2008
- © ДДМА, 2008

ВСТУП	4
1 Аксіоми статики. Система збіжних сил	5
Відповіді до розділу 1	37
2 Момент сили у площині та у просторі. Система паралельних сил. Центр	
ваги. Тертя ковзання та тертя кочення	38
Відповіді до розділу 2	56
3 Задачи плоскої та просторової системи сил	57
Відповіді до розділу 3	93
4 Результативний контроль знань студентів	95
Відповіді до розділу 4	121
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	123

вступ

Теоретична механіка є основою сучасної техніки. Її дослідження потребують використання практично всіх розділів математики, що потребує напруженої роботи як студентів, так і викладачів у стиснуті часи навчальної програми.

Даний навчально-методичний посібник являє собою спробу поєднання подання знань і навичок у теоретичній механіці з контролем їх засвоєння студентами за більш короткий час.

Ця мета може бути досягнута при умові використання нових інформаційних технологій, що дають змогу розробки універсальної системи тестування і забезпечують ефективність процесу засвоєння знань та формування необхідних вмінь та навичок.

Саме це бачиться в технології розробки тестів з конструюванням їх у формі комп'ютерних результатів тестування.

Крім скорочення часу оцінки результатів навчання використання комп'ютерних технологій виключає людський фактор помилкового вимірювання знань і ставить студентів в однакові умови в процесі тестування.

У даному навчально-методичному посібнику розділ теоретичної механіки «Статика» розподілено на три частини. Перша і друга частини мають у складі по 60 тестових завдань. Поставлені запитання мають як теоретичний, так і практичний характер.

Третя частина має у своєму складі 80 тестових завдань сугубо практичного характеру.

Загальна кількість тестових завдань за вибірковим контролем знань складає 200 запитань, що спрощує оцінку знань студентів за стобальною системою.

Усі тестові картки мають чотири відповіді, з яких необхідно визначити одну вірну, або навпаки з чотирьох визначити одну помилкову відповідь.

Усі задачі для їх розв'язання складені з найбільш виразливою геометрією з додатковими вказівками на рисунках, що забезпечує також не тільки тестувати знання студентів, а і поглиблювати їх у процесі тестування.

4

1 КСІОМИ СТАТИКИ. СИСТЕМА ЗБІЖНИХ СИЛ

1 Аксіому про дві сили ілюструють рисунки 1.1... 1.4.

- 2 Рівнодійна $\overline{R}$ двох сил $\overline{F_1}$ і $\overline{F_2}$, прикладених в одній точці твердого тіла, дорівнює:
- 1 $R = F_1 + F_2$.
- 2 $\overline{R} = \overline{F_1} + \overline{F_2}$.
- 3 $\overline{R} = \overline{F_1} \overline{F_2}$.
- $4 \quad R = F_1 F_2.$

Модуль рівнодійної $\overline{R}$ системи двох сил, зображених на рисунку 1.5, визначається за формулами:

Рисунок 1.5

1
$$R = \sqrt{F_1^2 + F_2^2 + 2F_1F_2 \cdot \sin a}$$
.
2 $R = \sqrt{F_1^2 + F_2^2 - 2F_1F_2 \cdot \cos a}$.
3 $R = \sqrt{F_1^2 + F_2^2 + 2F_1F_2 \cdot \cos a}$.
4 $R = \sqrt{F_1^2 + F_2^2 - 2F_1F_2 \cdot \sin a}$.

4 Зображені вектори відповідають умові (рис.1.6).

Рисунок 1.6

$$1 \quad F_1 + F_2 + F_3 = 0$$

$$2 \quad \overline{F}_2 - \overline{F}_1 + \overline{F}_2$$

$$2 I' 3 - I'_1 + I'_2$$

3
$$F_3 = F_2 - F_1$$

4 $\overline{F}_3 = \overline{F_1} - \overline{F_2}$.

Рисунок 1.9

5 Умову рівноваги сил ілюструють рисунки 1.7 ... 1.10.

Рисунок 1.10

6 Проекція на вісь O_x сили $\overline{F}$, зображеної на рисунку 1.11, дорівнює:

- 1 $F_x = F \sin a$
- $\begin{array}{ll}
  2 & F_x = F\cos a \\
  3 & F_y = -F\cos a
  \end{array}$

$$3 F_x = -F\cos a$$

4 $F_x = -F \sin a$

Рисунок 1.11

7 Умови рівноваги сил ілюструють рисунки 1.12 ... 1.15.

Рисунок 1.13

Рисунок 1.14

Рисунок 1.15

8 Реакціям в'язей, які необхідно ввести для складання умов рівноваги балки (рис.1.16), відповідають вектори:

9 Аксіому про дві сили ілюструють рисунки 1.17 ... 1.20.

Рисунок 1.17

Рисунок 1.18

Рисунок 1.19

Рисунок 1.20

10 Сили дії та протидії:

- 1 Рівні за модулем і мають один напрям.
- 2 Рівні за модулем і мають протилежний напрям.
- 3 Різні за модулем і мають один напрям.
- 4 Різні за модулем і мають протилежний напрям.

- 11 Проекція на вісь O_x сили $\overline{F}$, зображеної на рисунку 1.21, дорівнює:
  - 1 $F_x = F \cos a \cdot \cos b$;
  - 2 $F_x = F \cos a \cdot \sin b$;
  - 3 $F_x = F \sin a \cdot \sin b$;
  - 4 $F_x = F \sin a \cdot \cos b$

Рисунок 1.21

12 Невагома прямокутна пластина знаходиться в стані рівноваги (рис.1.22). Лінія дії реакції шарніра D збігається з прямою:

Рисунок 1.22

 13 Лінія дії реакції гладенького ребра (точка В), на яке спирається балка (рис. 1.23), утворює з віссю О_х кут:

- 1 30° .
- 2 120° .
- $3 \qquad 60^{\circ}.$
- $4 90^{\circ}$.

Рисунок 1.23

14 Проекція на вісь O_y сили $\overline{F}$, зображеної на рисунку 1.24, дорівнює:

- 1 $F_y = F \cos a \cdot \cos b$;
- 2 $F_y = F \cos a \cdot \sin b$;
- 3 $F_y = F \sin a \cdot \sin b$;

$$4 \quad F_y = F\sin a \cdot \cos b \; .$$

Рисунок 1.24

15 Тіло знаходиться у рівновазі під дією трьох сил $\overline{F_1}$, $\overline{F_2}$, $\overline{F_3}$, дві з яких $\overline{F_1}$ і $\overline{F_2}$ знаходяться у площині O_{xy} (рис. 1.25). Тоді сила $\overline{F_3}$ не може бути напрямлена вздовж осі O_x , тому що це суперечить:

- 1 Аксіомі про дві сили.
- 2 Аксіомі про паралелограм сил.
- 3 Теоремі про перенос сили вздовж лінії дії.
- 4 Теореми про три сили.

Рисунок 1.25

16 Проекція на вісь O_z сили $\overline{F}$, зображеної на рисунку 1.26, дорівнює:

1 $F_z = F \cos b$

2
$$F_z = F \sin b$$

- 3 $F_z = F \cos a \cdot \cos b$
- $4 \quad F_z = F \cos a \cdot \sin b$

Рисунок 1.26

17 Реакціям в'язей, які необхідно ввести для складання умов рівноваги балки (рис.1.27), відповідають вектори:

Рисунок 1.27

18 Невагома прямокутна пластина знаходиться в стані рівноваги (рис. 1.28).. Лінія дії реакції шарніра D збігається з прямою:

- 1 DA.
- 2 DB.
- 3 DC.
- 4 AB.

Рисунок 1.28

18 Проекція на вісь O_x рівнодійної системи збіжних сил ($\overline{F_1}$, $\overline{F_2}$, $\overline{F_3}$), зображених на рисунку 1.29, дорівнює:

- $1 \quad R_x = F_1 + F_2 \sin a$
- $2 \quad R_x = F_1 + F_3 \cos a \cdot \cos b$
- 3 $R_x = F_1 + F_3 \sin a \cdot \cos b$.
- $4 \quad R_x = F_1 + F_3 \sin a \cdot \sin b$

Рисунок 1.29

20 Балка спирається на підлогу в точці А і гладеньку стінку в точці В (рис. 1.30). Лінія дії реакції стінки утворює з віссю O_y кут:

Рисунок 1.30

- 21 Проекція на вісь O_y сили $\overline{F}$, зображеної на рисунку 1.31, дорівнює:
  - 1 $F_y = F \cos a$
  - 2 $F_y = F \sin a$
  - 3 $F_y = -F \cos a$
  - $4 \quad F_y = -F\sin a$

Рисунок 1.31

22 Наведений рисунок 1.32 ілюструє

Рисунок 1.32

- 1 Аксіома про дві сили.
- 2 Аксіома рівності дії та протидії.
- 3 Теорема про перенос сили вздовж лінії дії.
- 4 Обидві вказані аксіоми.

23 Проекція на вісь O_y сили $\overline{F}$, зображеної на рисунку 1.33, дорівнює:

- $F_y = -F \cos a$
- $F_y = F \sin a$
- $F_y = -F \sin a$
- $F_y = F \cos a$

Рисунок 1.33

24 Кут α між рівнодійною двох рівних за модулем сил $\overline{F}_1$ і $\overline{F}_2$ і віссю O_y (рис. 1.34) дорівнює:

- $\alpha = 45^{\circ}$
- $\alpha = 90^{\circ}$
- $\alpha = 0^{\circ}$
- $\alpha = 60^{\circ}$

Рисунок 1.34

4 Аксіомі рівності дії та протидії відповідають рисунки 1.35 ... 1.38.

Рисунок 1.37

Рисунок 1.38

26 У статично визначеній задачі кількість невідомих сил – *n* і кількість рівнянь рівноваги – *m*, до яких входять ці сили, задовольняють умову:

1 n < m. $2 n \le m.$ $3 n \ge m.$ 4 n > m. 27 Для рівнодійної системи збіжних сил ($\overline{F_1}$, $\overline{F_2}$, ..., $\overline{F_n}$), що діє на тверде тіло, виконується співвідношення:

1
$$R = \sum_{i=1}^{n} F_{i}$$

2
$$R = -\sum_{i=1}^{n} F_{i}$$

3
$$\overline{R} = \sum_{i=1}^{n} \overline{F_{i}}$$

4
$$\overline{R} = 0$$

28 Реакціям в'язей, які необхідно ввести для складання умов рівноваги тіла у нерухомому циліндричному шарнірі-підшипнику (рис. 1.39), відповідають вектори:

- 1 $\overline{X}_{A}$.
- 2 $\overline{Y}_{A}$.
- 3 $\overline{Z}_{A}$.
- 4 $\overline{X}_A$, $\overline{Y}_A$.

Рисунок 1.39

29 Умові рівноваги тіла під дією збіжної системи сил відповідають рисунки 1.40 ... 1.43.

30 Модуль рівнодійної системи двох збіжних сил $\overline{F}_1$ і $\overline{F}_2$ при умові, що ці сили взаємно перпендикулярні, дорівнює:

> $R = F_1 + F_2$. $R = \sqrt{F_1 + F_2}$. 3 R = 0. $R = \sqrt{F_1^2 + F_2^2}$.

31 Проекція на вісь O_x системи сил $\overline{F}_1$ і $\overline{F}_2$, зображених на рисунку 1.44, дорівнює:

- 1 $F_1 \cos a + F_2 \sin a$
- 2 $F_1 \cos a F_2 \sin a$

32 У разі рівноваги кулі під дією трьох сил $\overline{P}$, $\overline{F}$ та $\overline{T}$, зображеної на рисунку, 1.45, між натягом $\overline{T}$ нитки та кутом α існує залежність:

Рисунок 1.45

33 Умовою рівноваги просторової збіжної системи сил ($\overline{F_1}$, $\overline{F_2}$, ..., $\overline{F_n}$), що діє на тверде тіло, є :

$$1 \quad \sum_{i=1}^{n} F_i = 0$$

2
$$\sum_{i=1}^{n} F_{ix} = 0$$

3 $\sum_{i=1}^{n} \overline{F_{i}} \neq 0$
4 $\sum_{i=1}^{n} F_{ix} = 0$, $\sum_{i=1}^{n} F_{iy} = 0$, $\sum_{i=1}^{n} F_{iz} = 0$

34 Якщо зображена система збіжних сил ($\overline{F_1}$, $\overline{F_2}$, $\overline{F_3}$) знаходиться у рівновазі (рис. 1.46), то виконується умова:

 $F_1 + F_2 \cos b + F_3 \sin a = 0$. $F_1 - F_2 \cos b - F_3 \sin a = 0$. $F_1 - F_2 \sin b - F_3 \sin a = 0$. $F_1 - F_2 \cos b - F_3 \cos a = 0$.

Рисунок 1.46

35 Аналітичні умови рівноваги збіжної системи сил ($\overline{F_1}$, $\overline{F_2}$, ..., $\overline{F_n}$), що дії на тверде тіло, є:

$$1 \quad \sum_{i=1}^{n} (F_{ix} + F_{iy} + F_{iz}) = 0$$

2
$$\sum_{i=1}^{n} F_{ix} = 0$$

3 $\sum_{i=1}^{n} F_{i} = 0$
4 $\sum_{i=1}^{n} F_{ix} = 0$, $\sum_{i=1}^{n} F_{iy} = 0$, $\sum_{i=1}^{n} F_{iz} = 0$

36 Для зображеної на рисунку 1.47 схеми ($\alpha = 2\beta$) натяги $\overline{T_1}$ і $\overline{T_2}$ ниток задовольняють співвідношенню:

- 1 $T_1 = 2T_2$.
- 2 $T_1 = \frac{1}{2}T_2$.
- 3 $T_1 \cos b = T_2 \cos a$.
- $4 \quad -T_1 \cos b = T_2 \cos a$

Рисунок 1.47

37 У разі рівноваги кулі, реакції стінки $\overline{N_C}$ та основи $\overline{N_B}$ (рис. 1.48) дорівнюють:

1
$$\overline{N_C} = \overline{F}, \qquad N_B = 0$$

Рисунок 1.48

38 У статично невизначеній задачі кількість невідомих сил – *n* і кількість рівнянь рівноваги – *m*, до яких входять ці сили, задовольняють умову:

- n < m.
- $n \leq m$.
- n = m.
- n > m.

39 Зображеному рисунку 1.49 відповідає:

- $F_{\rm x} > 0$, $F_{\rm y} > 0$.
- $F_{\rm x} < 0, \quad F_{\rm y} < 0.$
- $F_{\rm x} > 0$, $F_{\rm y} < 0$.
- $F_{\rm x} < 0, \quad F_{\rm y} > 0.$

Рисунок 1.49

40 Реакціям в'язей, які необхідно ввести для складання умов рівноваги тіла у нерухомому сферичному шарнірі (рис. 1.50.), відповідають вектори:

Рисунок 1.50

41 Невагомі стержні AB і CD жорстко скріплені під прямим кутом знаходиться в рівновазі (рис. 1.51). Лінія дії реакції шарніра А збігається з прямою:

- 1 AC.
- 2 BC.

3 AB.

4 DB.

Рисунок 1.51

42 У разі рівноваги шарнірного болта C зображеного на рисунку 1.52, між зусиллям у стрижні AC і кутом *α* існує залежність:

Рисунок 1.52

43 Реакціям в'язей, які необхідно ввести для складання умов рівноваги шарнірного болта С (рис. 1.53), відповідають вектори:

Рисунок 1.53

44 У разі рівноваги кулі, зображеної на рисунку 1.54, між натягом $\overline{T}$ нитки та кутом α існує залежність:

 $1 \quad T = \frac{P}{\cos a}.$ $2 \quad T = \frac{P}{\sin a}.$ $3 \quad T = \frac{N_B}{\cos a}.$ $4 \quad T = \frac{N_B}{\sin a}$

Рисунок 1.54

45 У разі рівноваги шарнірного болта C, зображеного на рисунку 1.55, між зусиллям в стержні BC і кутом *α* існує залежність:

- 1 $S_1 = -P \sin a$.
- 2 $S_1 = P \sin a$.
- 3 $S_1 = -P\cos a$.

4
$$S_1 = -\frac{P}{\sin a}$$

Рисунок 1.55

46 У разі рівноваги кулі, зображеної на рисунку 1.56, між реакцією $\overline{N_B}$ стінки і кутом α існує залежність:

1 $N_B = T \cos a$

$$2 \quad N_B = \frac{T}{\cos a}$$

3
$$N_B = T \sin a$$

4
$$N_B = P \cos a$$

Рисунок 1.56

47 Вагомий циліндр знаходиться в рівновазі (рис. 1.57). Лінія дії реакції в точці В збігається з прямою:

- 1 BD.
- 2 CB.
- 3 AB.
- 4 AD.

Рисунок 1.57

48 Умови рівноваги шарнірного болта С, зображеного на рисунку 1.58, є таким:

Рисунок 1.58

49 Вагомий циліндр знаходиться в рівновазі (рис. 1.59).. Лінія дії реакції в точці А збігається з прямою:

> BD. CA. AB. AD. $\overline{Q}$ C $\overline{P}$ B A D

1

2

3

4

Рисунок 1.59

50 Невагомий жорсткий прямокутник ABC знаходиться в рівновазі (рис. 1.60). Лінія дії реакції шарніра А збігається з прямою:

Рисунок 1.60

51 Вантаж $\overline{P}$ підтримується трьома невагомими стрижнями (рис. 1.61). Кут САD = 90°. Умові рівноваги відповідає рівняння:

Рисунок 1.61

52 Вантаж $\overline{Q}$ підтримується трьома невагомими стрижнями (рис. 1.62). Кут САD = 90°. Умові рівноваги відповідає рівняння:

53 Вантаж $\overline{P}$ підтримується трьома невагомими стрижнями (рис. 1.63).. Кут САD = 90°. Умові рівноваги відповідає рівняння:

54 Вантаж $\overline{Q}$ підтримується трьома невагомими стрижнями (рис. 1.64). Кут CAD = 90°. Умові рівноваги відповідає рівняння:

Рисунок 1.64

55 Вантаж D підтримується трьома невагомими стрижнями (рис. 1.65). Кут САD = 90°. Умові рівноваги відповідає рівняння:

- $1 S_1 \cos a \cdot \cos b S_3 = 0$
- $2 \quad S_1 \cos a P = 0$
- $3 \quad S_1 \sin a \cdot \cos b S_3 = 0$
- $4 \quad S_1 \cos a \cdot \cos b S_3 = 0$

Рисунок 1.65

56 Вантаж $\overline{Q}$ підтримується трьома невагомими стрижнями (рис. 1.66). Кут CAD = 90°. Умові рівноваги відповідає рівняння:

 $1 -S_{1} \cos a - Q = 0$ $2 -S_{1} \sin a \cdot \cos b - S_{3} = 0$ $3 S_{1} \sin a \cdot \sin b - S_{3} = 0$ $4 S_{1} \sin a \cdot \cos b - S_{3} = 0$ $y \qquad 0$

Рисунок 1.66

57 Проекція на вісь Оу рівнодійної системи збіжних сил ($\overline{F_1}, \overline{F_2}, \overline{F_3}$), зображених на рисунку 1.67, дорівнює:

 $1 R_y = F_2 + F_3 \cdot \cos b \cdot \sin a .$ $2 R_y = F_2 + F_3 \cdot \cos b .$ $3 R_y = F_2 + F_3 \cdot \cos a \cdot \cos b .$ $4 R_y = F_1 \cdot \sin a + F_2 .$

Рисунок 1.67

Невагомі балка AB і стрижень CD шарнірно з'єднанні між собою, знаходяться в рівновазі (рис. 1.68). Лінія дії реакції шарніра A збігається з прямою:
 1 AB;

- 2 BE;
- 3 AE;
- 4 AD.

Рисунок 1.68

59 Проекція на вісь Oz рівнодійної системи збіжних сил ($\overline{F}_1, \overline{F}_2, \overline{F}_3$), зображених на рисунку 1.69, дорівнює:

- 1 $R_z = F_1 + F_2;$
- $2 \quad R_z = F_3 \cdot \cos b ;$
- 3 $R_z = F_3 \cdot \sin b$;
- $4 \ R_z = F_1 + F_2 + F_3 \cdot \cos b \; .$

60 Невагомий прямокутний стрижень ABC знаходиться в рівновазі (рис. 1.70). Лінія дії реакції шарніра а збігається з прямою:

- 1 AE.
- 2 AB.
- 3 AC.
- 4 DE.

Рисунок 1.70

61 Проекція на вісь Оу рівнодійної системи збіжних сил ($\overline{F_1}, \overline{F_2}, \overline{F_3}$), зображених на рисунку 1.71, дорівнює:

$$1R_{y} = F_{2} + F_{3} \cdot \cos b \cdot \sin a .$$

$$2R_{y} = F_{2} + F_{3} \cdot \cos b .$$

$$3R_{y} = F_{2} + F_{3} \cdot \cos a \cdot \cos b .$$

$$4R_{y} = F_{1} \cdot \sin a + F_{2} .$$

Рисунок 1.71

62 Невагомі балка AB і стрижень CD шарнірно з'єднанні між собою, знаходяться в рівновазі (рис. 1.72). Лінія дії реакції шарніра A збігається з прямою: 1 AB.

- 2 BE.
- 2 DL.
- 3 AE.
- 4 AD.

Рисунок 1.72

63 Проекція на вісь Oz рівнодійної системи збіжних сил ($\overline{F}_1, \overline{F}_2, \overline{F}_3$), зображених на рисунку 1.73, дорівнює:

 $1 R_z = F_1 + F_2.$ $2 R_z = F_3 \cdot \cos b.$ $3 R_z = F_3 \cdot \sin b.$ $4 R_z = F_1 + F_2 + F_3 \cdot \cos b.$

Рисунок 1.73

64 Невагомий прямокутний стрижень ABC знаходиться в рівновазі (рис. 1.74). Лінія дії реакції шарніра а збігається з прямою:

- 1 AE.
- 2 AB.
- 3 AC.
- 4 DE.

Рисунок 1.74
Відповіді до розділу 1

1-3	33- 4
2-2	34-2
3-3	35-4
4-4	36-3
5-3	37-2
6-3	38-4
7-3	39-4
8-1	40- 4
9-3	41-1
10-2	42- 4
11- 1	43-1
12-2	44- 1
13-3	45-1
14- 4	46-3
15-3	47-2
16-2	48- 1
17-3	49-2
18-2	50-3
19-2	51-1
20- 3	52-1
21-2	53-1
22-2	54-2
23- 4	55-2
24-2	56-1
25-4	57-1
26-2	58-2
27-3	59-3
28-4	60-1
29-3	61-1
30- 4	62-3
31-2	63-3
32-2	64-1

2 МОМЕНТ СИЛИ У ПЛОЩИНІ ТА У ПРОСТОРІ. СИСТЕМА ПАРАЛЕЛЬНИХ СИЛ. ЦЕНТР ВАГИ. ТЕРТЯ КОВЗАННЯ ТА ТЕРТЯ КОЧЕННЯ

Рисунок 2.1

2 Для наведеної розрахункової схеми $M_{\chi}(\overline{F})$ (рис. 2.2) дорівнює :

Рисунок 2.2

- 3 Алгебраїчний момент сили $\overline{F}$ відносно точки О (рис. 2.3) ϵ :
  - $1 Mo(\overline{F}) = F \cdot OC.$ $2 Mo(\overline{F}) = F \cdot OA.$ $3 Mo(\overline{F}) = F \cdot OB.$ $4 Mo(\overline{F}) = F \cdot AB.$

Рисунок 2.3

4 Для наведеної розрахункової схеми $M_y(\overline{F})$ (рис. 2.4) дорівнює :

Рисунок 2.4

5 Плече сили $\overline{F}$ відносно точки О (рис. 2.5) дорівнює :

6 Сума моментів сил $\overline{F}_1$ і $\overline{F}_2$ відносно точки О (рис. 2.6):

Рисунок 2.6

7 Рівнодійна системи паралельних сил (рис. 2.7) складає:

8 Якщо площина дії пари сил ($\overline{F}_1$, $\overline{F}_2$) збігається з площиною *Оуг* (рис. 2.8), то момент цієї пари відносно осі *Ох* дорівнює:

9 Площина дії пари сил ($\overline{F_1}$, $-\overline{F_2}$) збігається з площиною *Оху* (рис. 2.9). Момент пари відносно осі *О*z дорівнює:

Рисунок 2.9 10 Головний вектор довільної системи сил ($\overline{F_1}, \overline{F_2}, ..., \overline{F_n}$) визначається за формулами:

1
$$R = \sum_{i=1}^{n} F_{i}$$
.
2 $\overline{R} = \sum_{i=1}^{n} \overline{F_{i}}$.
3 $R = \sqrt{F_{1}^{2} + F_{2}^{2} + ... + F_{n}^{2}}$.
4 $R = F_{1} + F_{2} + ... + F_{n}$.

11 Головний вектор системи сил ($\overline{F_1}, \overline{F_2}, \overline{F_3}$), якщо $F_1 = F_2 = F_3 = F$ (рис. 2.10), дорівнює:

Рисунок 2.10

12 Площина дії пари сил ($\overline{F_1}$; $\overline{F_2}$) збігається з площиною *Oxz* (рис. 2.11). Момент пари відносно осі *Oy* дорівнює :

13 Проекція на вісь Ox головного вектора довільної системи сил $(\overline{F_1}, \overline{F_2}, ..., \overline{F_n})$ дорівнює:

$$1 R_{x} = \sum_{i=1}^{n} F_{i} .$$

$$2 R_{x} = \sum_{i=1}^{n} F_{ix} .$$

$$3 R_{x} = \sum_{i=1}^{n} \overline{F_{i}} .$$

$$4 R_{x} = \sqrt{F_{1}^{2} + F_{2}^{2} + ... + F_{n}^{2}} .$$

14 Модуль головного вектора системи сил (рис. 2.12) дорівнює:

15 Рівнодійну двох паралельних сил $\overline{F_1}$ і $\overline{F_2}$ ($F_1 > F_2$) відображають рисунки 2.13 ... 2.16.

16 Модуль рівнодійної $\overline{Q}$ рівномірно розподіленого навантаження q (рис. 2.17) дорівнює:

Рисунок 2.17

17 Лінія дії рівнодійної двох паралельних сил поділяє відрізок між ними на частини (рис. 2.18) у відношенні:

18 Координата х точки прикладання рівнодійної рівномірно розподіленого навантаження *q* (рис. 2.19) дорівнює:

1 2	$x \\ x$	=	l . 2l .
3	x	=	$\frac{1}{3} \cdot l$
4	x	=	$\frac{1}{2} \cdot l$

Рисунок 2.19

19 Якщо лінії дії системи паралельних сил ($\overline{F}_1$, $\overline{F}_2$,..., $\overline{F}_n$) повернути на один і такий самий кут a, то їх рівнодійна повернеться на кут :

 $1 0^{\circ}.$ 2 2a. $3 \frac{1}{2} \cdot a.$ 4 a.

20 Навантаження, максимальне значення якого q, розподілене за лінійним законом (законом трикутника) (рис. 2.20). Рівнодійна Q цього навантаження дорівнює:

21 Для рівноваги довільної плоскої системи сил необхідно і достатньо, щоб дорівнювали нулю :

1 Головний вектор цієї системи.

2 Головний алгебраїчний момент відносно центра зведення.

3 Головний вектор цієї системи і її головний алгебраїчний момент відносно центра зведення.

4 Сума проекцій сил системи на дві осі координат.

22 Навантаження, максимальне значення якого q, розподілене за лінійним законом (законом трикутника). Координата х точки прикладення рівнодійної Q (рис. 2.21) дорівнює:

$$1 x = \frac{1}{2}l.$$

$$2 x = \frac{1}{3}l.$$

$$3 x = \frac{2}{3}l.$$

$$4 x = l.$$

$$y$$

$$0$$

$$l$$

$$Rucyhok 2.21$$

23 Якщо $\overline{R}$ — головний вектор просторової системи сил, а $\overline{Mo}$ — її головний момент відносно точки О, то умови рівноваги цієї системи сил у векторній формі мають бути:

 $1 \overline{R} \neq 0; \overline{M}o \neq 0.$ $2 \overline{R} = 0; \overline{M}o = 0.$ $3 \overline{R} = 0; \overline{M}o \neq 0.$ $4 \overline{R} \neq 0; \overline{M}o = 0.$

24 У разі розташування заданих пар сил у площинах *Oxy* та *Oyz* (рис. 2.22) відповідно модуль моменту результуючої пари дорівнює:

Рисунок 2.22

25 Пару сил з моментом *M*, яка розташована в площині *Oyz* (рис. 2.23), можна переносити:

Рисунок 2.23

26 Для наведеної розрахункової схеми $M_z(\overline{F})$ (рис. 2.24) дорівнює:

Рисунок 2.24

27 Головний вектор $\overline{R}$ (рис. 225) системи сил ($\overline{F_1}$, $\overline{F_2}$, $\overline{F_3}$), якщо $F_1 = F_2 = F_3$ збігається з напрямом:

Рисунок 2.25

28 Проекція на вісь Oz головного моменту $\overline{M}$ системи пар сил $(\overline{m}_1, \overline{m}_2, \overline{m}_3, \overline{m}_4)$ у разі $m_1 = m_2 = m_3 = m_4 = m$ (рис. 2.26) дорівнює:

Рисунок 2.26

Рисунок 2.27

30 Головний момент відносно точки О довільної системи сил ($\overline{F_1}, \overline{F_2}, ..., \overline{F_n}$) (рис. 2.28) визначається за формулами:

Рисунок 2.28

31 Момент сили $\overline{F}$ відносно осі Ox (рис. 2.29) дорівнює:

32 Момент пари сил ($\overline{F}_1$, $\overline{F}_2$) (рис. 2.30) дорівнює:

Рисунок 2.30

33 Пару сил М, яка розташована у площині Оху (рис. 2.31), можна переносити:

1 У площині *Оху*. 2 У площині *Оуг*. 3 У площині *Охг*. 4 У площину, яка паралельна площині *Оуг*. *0 y*

Рисунок 2.31

34 Модуль головного вектора системи сил ($\overline{F}_1, \overline{F}_2, \overline{F}_3$) (рис. 2.32) дорівнює:

Рисунок 2.32

35 Умова рівноваги системи сил, паралельних осі Ог (рис. 2.33), буде:

36 Теорема Варіньона про момент рівнодійної системи сил стверджує, що момент рівнодійної відносно довільної точки:

1 Завжди дорівнює нулю.

2 Завжди відмінний від нуля.

3 Дорівнює геометричній сумі моментів системи сил відносно цієї точки.

4 Не дорівнює геометричній сумі моментів системи сил відносно цієї точки.

37 Умова рівноваги плоскої системи сил, паралельних осі Оу (рис. 2.34), буде:

38 Якщо умова рівноваги (рис. 2.35) плоскої довільної системи сил записана у вигляді $\sum_{i=1}^{n} m_A(\overline{F_i}) = 0$, $\sum_{i=1}^{n} m_B(\overline{F_i}) = 0$, $\sum_{i=1}^{n} \overline{F_{ix}} = 0$, то кут a не повинен дорівнювати:

39 Кількість рівнянь аналітичної форми умови рівноваги просторової системи паралельних сил буде:

- 1 2.
- 23.
- 34.
- 46.

40 Сила тертя ковзання (рис. 2.36) спрямована вздовж:

Рисунок 2.36

41 Якщо *f* - коефіцієнт тертя ковзання, N- нормальна реакція, R - реакція негладкої поверхні, максимальне значення сили тертя ковзання буде:

 $1 F = f \cdot R .$ 2 F = R/f . $3 F = f \cdot N .$ 4 F = N/f .

42 Проекція на вісь Ox головного моменту пар сил, якщо $m_1 = m_2 = m_3 = m_4 = m$ (рис. 2.37) дорівнює:

43 Вимірювання коефіцієнта тертя ковзання:
1 Безрозмірний.
2 Н.
3 *м*.
4 *H* · *м*.

44 На тіло в площині Oyz діють дві пари сил з моментами m_1 і m_2 (рис. 2.38). Якщо $m_1 > m_2$, то, як вектор, їх сума спрямована:

45 Вимірювання коефіцієнта тертя ковзання:
1 Безрозмірний.
2 *м*.
3 *H* · *м*.
4 H.

46 Для пар сил (рис. 2.39) з моментами m_1, m_2 і m_3 , що лежать відповідно у площинах *Oxy*, *Oyz*, *Oxz*, модуль їх суми дорівнює:

Рисунок 2.39

47 Кут тертя ковзання залежить від: 1 Коефіцієнта тертя.2 Сили тертя. 3 Нормальної реакції.

4 Тиску тіла на поверхню тертя.

48 Теорема Варіньона про момент рівнодійної просторової системи сил стверджує, що :

$$1 \ Mo(\overline{R}) = \sum_{i=1}^{n} m_o(\overline{F}_i).$$

$$2 \ \overline{M}o(\overline{R}) = \sum_{i=1}^{n} \overline{m}_o(\overline{F}_i).$$

$$3 \ \overline{M}o(\overline{R}) = 0.$$

$$4 \ Mo(\overline{R}) = \sum_{i=1}^{n} \left| \overline{m}_o(\overline{F}_i) \right|.$$

49 Умова рівноваги твердого тіла, що має нерухому вісь обертання *Oz* (рис. 2.40), має вигляд:

Рисунок 2.40

50 Координата Хс центра ваги тіла, що має об'єм, визначається:

$$1 X_{c} = \int x dv .$$

$$(v)$$

$$2 X_{c} = \int x^{2} dv.$$

$$3 X_{c} = \frac{1}{V} \int x^{2} dv.$$

$$4 X_{c} = \frac{1}{V} \int x dv.$$

51 Доповнити формулу визначення координати Xc плоскої фігури, зображеної на рисунку 2.41. S_1 і S_2 - площини частин фігури:

$$Xc = \frac{1}{S_1 + S_2} \cdot \left(\frac{a}{2} \cdot S_1 + (\dots)S_2\right).$$

$$y = S_1$$

$$S_2$$

$$1 (a+b).$$

$$2\left(\frac{a}{2}+b\right).$$

$$3\left(\frac{a}{2}+\frac{b}{2}\right).$$

$$4\left(a+\frac{b}{2}\right).$$

$$Pucyhok 2.41$$

- 52 Коефіцієнт тертя ковзання не залежить від:
  - 1 Матеріалу тіл.
  - 2 Нормального тиску.
  - 3 Шершавості поверхонь тіл.
  - 4 Вологості поверхонь тіл.

53 Якщо d - коефіцієнт тертя кочення (рис. 2.42), то тіло знаходиться в рівновазі при умові :

$$1 \quad Qr > d \cdot P$$

$$2 \quad \frac{Q}{P} \ge \frac{d}{r}.$$

$$3 \quad Q \le \frac{d}{r} \cdot P.$$

$$4 \quad Q \le \frac{d}{2r} \cdot P$$

Рисунок 2.42

54 Доповнити формулу визначення координати Xc плоскої фігури, зображеної на рисунку 2.43. S_1 і S_2 - площини частин фігури:

$$Xc = \frac{1}{S_1 + S_2} \cdot \left((\mathbf{K}) \cdot S_1 + \left(a + \frac{b}{2} \right) S_2 \right).$$

55 Умова рівноваги тіла з нерухомою точкою О можна записати у вигляді:

 $1 \overline{R} = 0.$ $2 \overline{Mo} = 0.$ $3 \overline{R} \neq 0, \overline{Mo} = 0.$ 4 $\overline{R} = 0, \overline{M}o \neq 0$.

56 Сили тертя ковзання в точках А:В спрямовані вірно (рис. 2.44...2.47).

Рисунок 2.44

Рисунок 2.45

Рисунок 2.46

Рисунок 2.47

57 Центр ваги однорідної дуги кола (рис. 2.48) визначається формулами:

Рисунок 2.48

 $Xc = R \cdot \frac{\cos a}{a}$. $Xc = R \cdot \frac{\sin a}{a}$. $Xc = R \cdot \frac{\cos a}{2a}$. $Xc = R \cdot \frac{\sin a}{2a}$.

58 Напрямок сил тертя ковзання тіл А і В показано вірно (рис. 2.49 ... 2.52).

F

Рисунок 2.50

Рисунок 2.51

Рисунок 2.52

Відповіді до розділу 2

1-	4	30-	4
2-	1	31-	4
3-	1	32-	1
4-	4	33-	1
5-	3	34-	4
6-	1	35-	1
7-	2	36-	3
8-	3	37-	3
9-	3	38-	1
10-	2	39-	2
11-	1	40-	3
12-	1	41-	3
13-	2	42-	2
14-	1	43-	1
15-	1	44-	1
16-	2	45-	2
17-	3	46-	1
18-	4	47-	1
19-	4	48-	2
20-	2	49-	3
21-	3	50-	4
22-	3	51-	4
23-	2	52-	2
24-	4	53-	3
25-	2	54-	3
26-	2	55-	2
27-	4	56-	4
28-	3	57-	2
29-	3	58-	2

З ДАЧИ ПЛОСКОЇ ТА ПРОСТОРОВОЇ СИСТЕМИ СИЛ

1 Умовою рівноваги $\sum F_{ky} = 0$; стрижня AB (рис. 3.1), повішеного на двох паралельних вірьовках, є рівняння :

Рисунок 5.1

2 Умові рівноваги $\sum F_{ky} = 0$; консольної балки (рис. 3.2) відповідає рівняння: 1 $X_A + M = 0$;

2 $Y_A + R_B + qa = 0;$ 3 $Y_A + R_B - qa = 0;$ 4 $3R_Ba - M - 3qa = 0.$ y $\overline{Y}_A$ $\overline{Y}_A$ $\overline{X}_A$ $\overline{X}_A$ $\overline{F}$ $\overline{X}_A$ $\overline{X}_A$ $\overline{F}$ $\overline{X}_A$ $\overline{X}_A$ $\overline{X}_A$ $\overline{Y}_A$ $\overline{X}_A$ $\overline{Y}_A$ $\overline{X}_A$ $\overline{Y}_A$ $\overline{X}_A$ $\overline{Y}_A$ $\overline{Y}_A$ $\overline{Y$

Рисунок 3.2

3 Умові рівноваги $\sum M_A(\overline{F}_k) = 0$; консольної балки (рис. відповідає рівняння:

Рисунок 3.3

4 Умовою рівноваги $\sum M_A(\overline{F}_k) = 0$; стрижня АВ (рис. 3.4), повішеного на двох паралельних вірьовках, є рівняння:

5 Умови рівноваги $\sum M_A(\overline{F}_k) = 0$; консольної балки (рис. 3.5) відповідає рівняння:

Рисунок 3.5

6 Реакція $\overline{Y}_A$ в шарнірі А однорідної невагомої балки АВ (рис. 3.6) дорівнює:

Рисунок 3.6

7 Реактивний момент жорсткого кріплення невагомої балки AB (рис. 3.7) дорівнює:

Рисунок 3.7

8 Реакція $\overline{R}_D$ гладенького стрижня AB (рис. 3.8) вагою P на нерухомій опорі C, затиснутого між опорами C і D, при рівновазі дорівнює (тертя та ковзання не враховується):

Рисунок 3.8

9 3 умови рівноваги $\sum M_B(\overline{F}_k) = 0$; складеної конструкції реакція Y_A (рис. 3.9) дорівнює:

10 З умов рівноваги вагомої балки AC і невагомого стрижня BC (рис. 3.10) реакція Y_A дорівнює:

Рисунок 3.10

11 3 умов рівноваги $\sum M_A(\overline{F}_k) = 0$; складеної конструкції реакція Y_B (рис. 3.11) дорівнює:

Рисунок 3.11

12 3 умов рівноваги вагомої балки AC і невагомого стрижня BC реакція R_B (рис. 3.12) дорівнює:

Рисунок 3.12

13 3 умов рівноваги невагомих стрижнів AC і BC реакції X_A і X_B (рис. 3.13) дорівнюють:

14 Реакція R_D стрижня AB 9 (рис. 3.14), стиснутого між опорами B, C і D, при рівновазі без рахунку тертя ковзання дорівнює:

 $R_D = 2P \cos b / 3$ $R_D = 3P \cos b / 2$ $R_D = 3P \sin a / 2$ $R_D = 3P \cos a / 2$

Рисунок 3.14

15 Плита вагою Р знаходиться в рівновазі (рис. 3.15). Рівняння, яке відповідає умові рівноваги $\sum F_{kz} = 0$ є:

- $1 \quad 3Z_B a Pa P_C a = 0$
- $2 \quad Z_A + Z_B + R_C 2P = 0$
- $3 \quad -Z_A + Z_B R_C 2P = 0$
- $4 \quad Z_A + Z_B P + R_C = 0$

Рисунок 3.15

16 Однорідна прямокутна пластина вагою Р опирається на три точки опори (рис. 3.16). Рівняння, яке задовольняє умові її рівноваги $\sum F_{kz} = 0$ є:

Рисунок 3.16

17 Плита вагою Р знаходиться в рівновазі (рис. 3.17). Рівняння рівноваги вдовж oci y e:

18 Однорідна прямокутна пластина вагою Р опирається на три точки опори (рис. 3.18). Модуль реакції $N \in \mathbb{I}$ 1 N = 2P

- $2 \quad N = P / 2$
- 3 N = -2P

4
$$N = -P/2$$

Рисунок 3.18

19 Умовою рівноваги $\sum F_{kz} = 0$ прямокутної рамки вагою Р (рис. 3.19) є рівняння:

Рисунок 3.19

20 Умовою рівноваги $\sum M_y(\overline{F}_k) = 0$ прямокутної рамки вагою *P*(рис. 3.20) є рівняння:

Рисунок 3.20

21 3 умов рівноваги $\sum M_y(\overline{F}_k) = 0$ прямокутної рамки вагою *P* (рис. 3.21) реакція натягу нитки Т дорівнює:

- 1 T = P2 T = 1/2P
- 3 T = 4P
- 4 T = 2P

Рисунок 3.21

22 3 умов рівноваги $\sum F_{kx} = 0$ та $\sum M_z(\overline{F}_k) = 0$ прямокутної рамки вагою Р (рис. 3.22.) реакції в'язей X_A і X_B дорівнює :

- $1 \quad X_A + X_B = 0$
- $2 \quad X_A X_B = 0$

$$3 X_{P} - X_{A} = 0$$

3 $X_B - X_A = 0$ 4 $X_A = 0$, $X_B = 0$

Рисунок 3.22

нює:

Рисунок 3.23

24 3 умов рівноваги прямокутної рамки вагою P (рис. 3.24) реакція R_D дорівнює:

1	$R_D = 0$
2	$R_D = 1/3P$
3	$R_D = 1/2P$
4	$R_D = 2P$
	$\overline{Z}_{A} \xrightarrow{\overline{Z}_{B}} \overline{Z}_{B}$ $\overline{Z}_{A} \xrightarrow{\overline{Z}_{B}} \overline{Z}_{B}$ $\overline{Z}_{A} \xrightarrow{\overline{Z}_{B}} \overline{Z}_{A}$ $\overline{Z}_{A} \xrightarrow{\overline{Z}_{A}} \overline{Z}_{A$
	$x \stackrel{i}{\swarrow} 2a \stackrel{c}{\frown} c$
	Рисунок 3.24

25 Рівняння, що відповідає умові рівноваги $\sum F_{ky} = 0$ невагомої балки AB (рис. 3.25), є: у λ

Рисунок 3.25

26 За умов рівноваги $\sum M_C(\overline{F}_k) = 0$ однорідної вагомої балки ВС реакції опори $\overline{R}_B$ (рис. 3.26) визначається формулами:

- 1 $R_B = 0.5P \sin a$
- 2 $R_B = 0.5P \cos a$
- 3 $R_B = 2P \sin a$
- $4 \quad R_B = 2P\cos a$

Рисунок 3.26

27 При рівновазі невагомої кранової балки АВ (рис. 3.27) натяг троса ВД-Т відповідає формулі:

28 Рівняння, що відповідає умові рівноваги $\sum F_{ky} = 0$ вагомої балки ВС (рис. 3.28), є таким:

- $1 \quad -T + R_B \sin a = 0$
- $2 \quad R_B \cos a + R_A P = 0$
- $3 \quad R_B \sin a + R_C P = 0$

$$4 \quad R_B \sin a - R_C - P = 0$$

Рисунок 3.28

29 Рівнянням рівноваги $\sum F_{kx} = 0$ вагомої балки ВС (рис. 3.29) є:

 $1 - T + R_{C} + F_{mp} \sin a + R_{B} \cos a - P = 0$ $2 T - F_{mp} \cos a + R_{B} \sin a = 0$ $3 - T - F_{mp} \sin a + R_{B} \cos a = 0$ $4 - T + F_{mp} \cos a - R_{B} \cos a - P = 0$ $\overrightarrow{F_{mp}} = \overrightarrow{R_{B}} =$

Рисунок 3.29

30 Рівняння, яке відповідає умові рівноваги $\sum M_B(\overline{F}_k) = 0$ вагомої балки AB (рис. 3.30), яка оперта на негладку горизонтальну поверхню і гладку спинку, є таким:

- 1 $N_A \cdot AB \cdot \cos a 0.5AB \cdot P \cdot \sin a F \cdot AB \cdot \cos a = 0$
- 2 $N_A \cdot AB \cdot \sin a 0.5AB \cdot P \cdot \cos a F \cdot AB \cdot \cos a = 0$
- 3 $N_A \cdot AB \cdot \sin a 0.5AB \cdot P \cdot \sin a + F \cdot AB \cdot \cos a = 0$
- 4 $N_A \cdot AB \cdot \sin a 0.5AB \cdot P \cdot \sin a F \cdot AB \cdot \cos a = 0$

Рисунок 3.30

31 Рівняння рівноваги $\sum M_A(\overline{F}_k) = 0$ вагомої балки ВС (рис. 3.31) є:

- 1 $R_B \cdot AB \cdot \cos a + 0.5AB \cdot P \cdot \sin a = 0$
- 2 $R_B \cdot AB \cdot \sin a + 0.5AB \cdot P \cdot \sin a = 0$
- $3 R_B \cdot AB \cdot \cos a + 0.5AB \cdot P \cdot \cos a = 0$
- $4 R_B \cdot AB \cdot \cos a + 0.5AB \cdot P \cdot \sin a = 0$

Рисунок 3.31

32 Сила Q, необхідна для рівномірного кочення циліндричного тіла (рис. 3.32), визначається формулою:

Рисунок 3.32

33 Коефіцієнт тертя ковзання f, що забезпечує рівновагу двох тіл, з'єднаних невагомим стрижнем ОА (рис. 3.33), дорівнює :

Рисунок 3.33

34 Умовою рівноваги $\sum M_B(\overline{F}_k) = 0$ невагомої консольної балки ВС (рис. 3.34) є рівняння:

- $1 \quad X_B + F\cos a = 0$
- $2 \quad Y_B + R_A F\sin a 4qa = 0$
- $3 \quad F\sin a \cdot a R_A \cdot 3a + 20qa^2 = 0$
- $4 \quad F\sin a \cdot a R_A \cdot 3a + 28qa^2 = 0$

Рисунок 3.34
35 Коефіцієнт тертя ковзання, що забезпечує рівновагу двох тіл, з'єднаних невагомим стрижнем ОА (рис. 3.35), дорівнює:

Рисунок 3.35

36 Умовою рівноваги $\sum M_B(\overline{F}_k) = 0$ невагомої консольної балки ВС (рис. 3.36) є рівняння:

- 1 $7F\sin a \cdot a 3R_A \cdot a + M = 0$
- $2 \quad 4F\sin a \cdot a 3R_A \cdot a + M = 0$
- 3 $7F\sin a \cdot a 3R_A \cdot a + 3M = 0$
- $4 \quad 7F\cos a \cdot a 3R_A \cdot a + M = 0$

Рисунок 3.36

37 Коефіцієнт тертя ковзання, що забезпечує рівновагу двох тіл, з'єднаних гибкою ниткою (рис. 3.37), дорівнює :

38 Умовою рівноваги тіла АСВ (рис. 3.38) є рівняння:

1
$$R_B \cdot 2a - 2qa^2 - M + F \sin a \cdot a = 0$$

2 $R_B \cdot 2a - 2qa^2 + M - F \sin a \cdot a = 0$
3 $R_B \cdot 2a - 2qa^2 - M - F \cos a \cdot a = 0$
4 $R_B \cdot 2a - 2qa^2 + M + F \cos a \cdot a = 0$

Рисунок 3.38

39 Коефіцієнт тертя ковзання, що забезпечує рівновагу двох тіл, з'єднаних гибкою ниткою (рис. 3.39), дорівнює:

Рисунок 3.39

40 Умовою рівноваги вагомої балки (рис. 3.40) є рівняння:

- $1 \quad 2P \cdot a M + R_B \cos a \cdot 4a F \cos b \cdot a = 0$
- $2 \quad 2P \cdot a M + R_B \cos a \cdot 4a F \sin b \cdot a = 0$
- $3 \quad 2P \cdot a M + R_B \sin a \cdot 4a F \sin b \cdot a = 0$
- $4 \quad 2P \cdot a M + R_B \sin a \cdot 4a F \cos b \cdot a = 0$

Рисунок 3.40

41 3 умови рівноваги $\sum M_O(\overline{F}_k) = 0$ невагомої пластинки ОВС (рис. 3.41) реакція в'язі $\overline{R}_A$ дорівнює:

- 42 3 умов рівноваги балки АВ (рис. 3.42) реакції в'язів проставлені вірно:
- X_E, Y_E, R_D
- X_A, X_E, Y_A, Y_E
- X_A, Y_A, R_D
- X_A, X_E, R_D

Рисунок 3.42

43 3 умови рівноваги $\sum M_O(\overline{F}_k) = 0$ невагомої пластинки ОВС (рис. 3.43) реакція в'язі R_A дорівнює:

Рисунок 3.43

44 З умов рівноваги балки АСВ (рис. 3.44) реакції в'язів проставлені вірно:

Рисунок 3.44

45 При умові рівноваги $\sum M_A(\overline{F}_k) = 0$ невагомого трикутника ABC (рис. 3.45) реакція R_B дорівнює:

46 Момент розподіленого навантаження *q* відносно точки A (рис. 3.46) дорівнює:

47 При умові рівноваги $\sum M_B(\overline{F}_k) = 0$ невагомого трикутника ABC (рис. 3.47) реакція R_C дорівнює:

Рисунок 3.47

48 З умов рівноваги стропила АВС (рис. 3.48) реакції в'язей проставлені вірно:

- 1 X_A, Y_A, Y_C
- 2 X_A, Y_A, M_A
- $3 X_A, Y_A, X_C$
- 4 X_A, Y_A, M_A, Y_C

49 При умові рівноваги невагомого трикутника ABC реакція в'язей R_A (рис. 3.49) дорівнює:

Рисунок 3.49

50 Умовою рівноваги $\sum F_{ky} = 0$ невагомого тіла ADC (рис. 3.50) є рівняння:

51 3 умови рівноваги $\sum F_{kx} = 0$ тіла ABC реакція в'язі X_A (рис. 3.51) дорівнює:

Рисунок 3.51

52 3 умови рівноваги $\sum M_A(\overline{F}_k) = 0$ вагомої балки АВ (рис. 3.52) реактивний момент M_A дорівнює:

Рисунок 3.52

53 3 умови рівноваги $\sum F_{ky} = 0$ вагомої балки АВ реакція в'язі Y_A (рис. 3.53) дорівнює:

Рисунок 3.53

54 3 умови рівноваги $\sum M_A(\overline{F}_k) = 0$ тіла ABC реактивний момент M_A (рис. 3.54) дорівнює :

1
$$M_A = -\left(F_1 \cos a - 2F_2 + \frac{1}{6}qa\right)a$$

2 $M_A = -(F_1 \sin a - 2F_2 + 0.5qa)a$
3 $M_A = \left(2F_2 - F_1 \sin a + \frac{1}{6}qa\right)a$
4 $M_A = -\left(F_1 \sin a - 2F_2 + \frac{1}{6}qa\right)a$

Рисунок 3.54

55 3 умов рівноваги тришарнірної арки ACB реакції $\overline{X}_A$, $\overline{Y}_A$ шарніра A (рис. 3.55) дорівнюють:

56 З умов рівноваги кривошипно шатунного механізму сила тиску на повзун В (рис. 3.56) дорівнює:

Рисунок 3.56

57 3 умов рівноваги кривошипно шатунного механізму реакції шарніра A (рис. 3.57) дорівнює:

$$X_{A} = \frac{-M}{a} \cdot \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}, \qquad X_{A} = \frac{-2M}{a} \cdot \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha},$$

$$Y_{A} = \frac{M}{a}. \qquad Y_{A} = \frac{M}{a}.$$

$$X_{A} = \frac{M}{a}, \qquad X_{A} = \frac{-M}{a} \cdot \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha},$$

$$X_{A} = \frac{M}{a} \cdot \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha}. \qquad Y_{A} = \frac{M}{a}.$$

58 З умов рівноваги трьохшарнірної арки АСВ реакції $\overline{X}_B$, $\overline{Y}_B$ шарніра В (рис. 3.58) дорівнюють:

59 3 умов рівноваги трьохшарнірної арки ACB реакції $\overline{X}_A, \overline{Y}_A$ шарніра A (рис. 3.59) дорівнюють:

$$\begin{array}{c} X_{A} = -F\cos\alpha, \\ Y_{A} = -F\cos\alpha, \\ Y_{A} = -F\cos\alpha. \end{array} \qquad \begin{array}{c} X_{A} = -0,5F\cos\alpha, \\ Y_{A} = -0,5F\cos\alpha. \end{array} \\ 3 \begin{array}{c} X_{A} = 0,5F\cos\alpha, \\ Y_{A} = 0,5\cos\alpha. \end{array} \qquad \begin{array}{c} X_{A} = -0,5F\cos\alpha, \\ Y_{A} = -0,5F\sin\alpha, \\ Y_{A} = -0,5F\sin\alpha. \end{array}$$

Рисунок 3.59

60 З умов рівноваги шарнірно з'єднаних стрижнів AB і CD реакції $\overline{X}_A, \overline{Y}_A$ опори A (рис. 3.60) дорівнюють:

61 3 умов рівноваги трьохшарнірної арки ACB реакції $\overline{X}_A, \overline{Y}_A$ шарніра A (рис. 3.61) дорівнюють:

62 3 умов рівноваги шарнірно з'єднаних стрижнів AB і CD реакції $\overline{X}_A, \overline{Y}_A$ опори A (рис. 3.62) дорівнюють:

63 Складові реактивного моменту M_x, M_y, M_z жорсткого зачеплення О відносно осей координат (рис. 3.63) будуть:

Рисунок 3.63

64 Умові рівноваги вагомої консольної балки АВ відповідають складові X_A, Y_A, Z_A реакції жорсткого закріплення А (рис. 3.64):

 $\begin{array}{lll} 1 & X_A = -P_2, & Y_A = 0, & Z_A = P_1 \\ 2 & X_A = 0, & Y_A = P_2, & Z_A = -P_1 \\ 3 & X_A = 0, & Y_A = -P_2, & Z_A = P_1 \\ 4 & X_A = 0, & Y_A = -P_1, & Z_A = P_2 \end{array}$

Рисунок 3.64

65 При рівновазі ворота (рис. 3.65), співвідношення між силами Р і Q, можливо визначити за допомогою умови рівноваги :

Рисунок 3.65

66 Рівняння, що складено з умови рівноваги прямокутної рами (рис. 3.66), не є вірним:

Рисунок 3.66

67 Рівняння, що складається з умов рівноваги ворота (рис. 3.67) не є рівними:

1
$$X_A + X_B + Q\cos a = 0;$$

2 $-X_B \cdot AB - Q\sin a \cdot AC = 0;$
3 $Z_A + Z_B + Q\sin a - P = 0;$

 $4 \quad Q \cdot R - P \cdot KD = 0.$

68 При рівновазі прямокутної рами залежність між силами Р і Т (рис. 3.68) можливо визначити за допомогою умови рівноваги:

Рисунок 3.68

69 Визначення реакції в'язі X_в прямокутної рамки (рис. 3.69) можливе за допомогою умови рівноваги:

Рисунок 3.69

70 Відповідно рівновазі прямокутної рамки (рис. 3.70) реакція в'язі, яка дорівнює нулю, є:

Рисунок 3.70

Рисунок 3.71

72 Рівняння, яке відповідає умові рівноваги вагонної полиці (рис. 3.72), є:

 $X_A + X_B - T \sin a \sin b = 0$ $Z_B + R_D \sin 30 = -\frac{P}{2}$ $\frac{P}{2} - R_D = 0$ $Z_A + Z_B + R_D \sin 30 = 0$

Рисунок 3.72

73 Рівняння, яке не відповідає умові рівноваги фрамуги ABDC (рис. 3.73):

Рисунок 3.73

74 З умов рівноваги вагонної полиці рівняння зв'язку між силами Р і $R_{D}\,$ (рис. 3.74) таке:

75 Рівняння, яке не відповідає умові рівноваги фрамуги ABDC (рис. 3.75):

Рисунок 3.75

76 3 умов рівноваги вагонної полиці рівняння зв'язку між силами P і R_D (рис.3.76) таке: $z_1^{\dagger}$

- $1 \quad 2R_D \cos 30^\circ = -P$
- $2 \quad 2R_D \cos 60^\circ = -P$
- 3 $R_D \cos 30^\circ = -P$

$$4 \quad R_D \cos 60^\circ = -P$$

77 Рівняння, яке не відповідає умові рівноваги стрижня ABCD (рис. 3.77):

1 $X_D = 0;$ 2 $Y_A + Y_D = 0;$ 3 $Z_A + Z_D = 0;$ 4 $M_1 + Y_D \cdot DC + Z_D \cdot BC = 0;$ 5 $M_2 - X_D \cdot DC - Z_D \cdot AB = 0;$ 6 $M_3 + Y_D \cdot AB - X_D \cdot BC = 0.$ $X \xrightarrow{M_1} \xrightarrow{Z} A$ $M_2 \xrightarrow{M_1} \xrightarrow{Z} A$ $M_2 \xrightarrow{M_2} C$ $M_3 \xrightarrow{Z} D$ $\overline{Z} D$ $\overline{X} D$ $\overline{Y} D$

78 Рівняння, яке не відповідає умові рівноваги вала (рис. 3.78):

1 $X_A = 0;$ $Y_A + Y_B + F \cos a = 0;$ $Z_A + Z_B - F \cos a = 0;$ $M - F \cdot CD \cdot (\sin a \sin j + \cos a \cos j) = 0;$ $Z_B \cdot AB - F \cos a (AC + DE) = 0;$ $-Y_B \cdot AB - F \sin a (AC + DE) = 0.$

Рисунок 3.78

79 3 умови рівноваги $\sum M_x(\overline{F}_k) = 0$ прямокутної пластини ОАВD вагою *P* реакція R_C ідеально гладенької поверхні в точці С (рис. 3.79) дорівнює:

Рисунок 3.79

80 Не відповідає умові рівноваги прямокутної пластини OABD вагою Р (рис. 3.80) рівняння:

1
$$X_O = 0;$$

2 $Y_0 + Y_A + R_C \cdot \sin a = 0;$
3 $Z_0 + Z_A + R_C \cdot \cos a - P = 0;$
4 $-P \cdot \frac{AB}{2} \cdot \cos a + R_C \cdot AB = 0;$
5 $P \cdot \frac{AB}{2} - R_C \cdot \cos a \cdot CD - Z_A \cdot OA = 0;$
6 $Y_A \cdot OA + R_C \cdot \sin a \cdot \frac{OA}{2} = 0.$

Рисунок 3.80

Відповіді до розділу 3

1-	2	41-	2
2-	3	42-	3
3-	3	43-	4
4-	2	44-	2
5-	1	45-	2
6-	1	46-	1
7-	1	47-	3
8-	2	48-	1
9-	2	49-	3
10-	1	50-	3
11-	2	51-	4
12-	2	52-	3
13-	3	53-	3
14-	3	54-	4
15-	4	55-	1
16-	1	56-	4
17-	1	57-	4
18-	2	58-	1
19-	4	59-	2
20-	2	60-	2
21-	2	61-	3
22-	4	62-	4
23-	1	63-	4
24-	3	64-	3

25-	3	65-	1
26-	1	66-	2
27-	4	67-	2
28-	3	68-	1
29-	3	69-	1
30-	2	70-	1
31-	4	71-	2
32-	3	72-	2
33-	3	73-	3
34-	3	74-	1
35-	1	75-	3
36-	1	76-	2
37-	1	77-	6
38-	2	78-	2
39-	2	79-	3
40-	2	80-	5
ВІДПОВІДІ ДО ЧАСТИНИ 4

Номер картки	Номер запи- тання	Відповідь		Номер картки	Номер запи- тання	Відповідь		Номер картки	Номер запи- тання	Відповідь		Номер картки	Номер запи- тання	Відповідь
1	1	133			1	137			1	655			1	246
	2	234			2	278		2	490			2	945	
	3	534		6	3	476		11	3	747		16	3	377
	4	132			4	370		4	319			4	453	
	5	567		5	901			5	869		5	533		
2	1	587		1	213			1	342			1	175	
	2	579			2	814		2	574			2	352	
	3	870		7	3	443		12	3	628		17	3	885
	4	321			4	471			4	854			4	345
	5	713			5	670			5	932			5	664
	1	211			1	316			1	431			1	945
3	2	341		8	2	841	13	2	654			2	564	
	3	433			3	468		3	834	18	18	3	736	
	4	730			4	237		4	546		4	535		
	5	389		5	572			5	784		5	325		
4	1	452		1	823			1	653		19	1	342	
	2	873		9	2	416	14	2	453			2	643	
	3	327			3	611		3	767			3	775	
	4	879			4	304		4	772			4	654	
	5	344			5	507			5	135		5	356	
5	1	190		10	1	649			1	984			1	246
	2	218			2	437	15	2	325		20	2	856	
	3	455			3	612		3	732			3	575	
	4	866			4	820		4	453			4	647	
	5	442		5	198			5	875		5	324		

Номер картки	Номер запи- тання	Відповідь		Номер картки	Номер запи- тання	Відповідь		Номер картки	Номер запи- тання	Відповідь
21	1	324		23	1	678		25	1	417
	2	457			2	326			2	573
	3	533			3	562			3	421
	4	456			4	279			4	795
	5	453			5	863			5	859
22	1	575		24	1	793		26	1	678
	2	853			2	357			2	371
	3	353			3	654			3	217
	4	654			4	763			4	793
	5	676			5	533			5	578

Література

1 Дементій, Л.В. Методичні рекомендації щодо проведення тестового контролю якості підготовки студентів/ Дементій Л.В. – Краматорськ : ДДМА, 2005. – 48 с.

2 Акінфієва, Л.Ю. Теоретична механіка. Комп'ютерні аспекти тестування/ Л.Ю. Акінфієва, Л.М.Рижков. – К. : Ізмн, 1997. – 88 с.

3 Добронравов, В. В. Курс теоретической механики / В. В. Добронравов, Н. Н. Никитин. – М. : Высшая школа, 1983. – 575 с.

4 Березова, О.А. Збірник задач з теоретичної механіки / О.А.Березова, Р.В.Солодовников, Г.Е.Друшляк. – К. : Вища школа, 1975. – 328 с.

5 Мещерский, И.В. Сборник задач по теоретической механике. – М. : Наука, 1986. – 448 с.

6 Бражниченко, Н. А. Сборник задач по теоретической механике / Н. А. Бражниченко, Л. В. Кан, Б. П. Минцберг и др. – Л. : Высш. школа, 1967. – 529 с. Навчальне видання

ПОДЛЄСНИЙ Сергій Володимирович СТАДНИК Олександр Миколайович ФЕДОРЧЕНКО Володимир Георгієвич

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ТЕОРЕТИЧНОЇ МЕХАНІКИ

СТАТИКА

Навчальний посібник з контрольними завданнями для студентів машинобудівних спеціальностей

Редактор І.І.Дьякова

Комп'ютерна верстка

О.П.Ордіна

181/2007. Підп. до друку 27.10.08. Формат 60х84/16. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 7,20. Обл.-вид. арк. 6,69. Зам. № 248. Тираж 320 прим.

Видавець і виготівник «Донбаська державна машинобудівна академія» 84313, м. Краматорськ, вул. Шкадінова, 72 Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру серія ДК № 1633 від 24.12.2003